

Vuosikertomus | 2004

Årsberättelse | Annual Report | 2004

TEATTERIKORKEAKOULU
TEATERHÖGSKOLAN

Sisällysluettelo |

Rehtorin katsaus	5
Peruskoulutuksen kehittäminen 2004	9
Tutkimus ja jatkokoulutus	12
Teatterikorkeakoulu lukuina	34

Innehållsförteckning |

Rektorns översikt	15
Att utveckla undervisningen 2004	19
Forskning och postgradual utbildning	22
Teaterhögskolan i siffror	34

Contents |

Rector's Report	25
Report on Teaching in 2004	29
Research and Postgraduate studies	32
Theatre Academy in Figures	34

Kaikki vorot eivät tule varkasiin
Ensi-ilta 18.5.2004
Ohjaus | Erkki Saarela
Kuva | Susanna Kekkonen

Rehtorin katsaus

Vuonna 2004 Teatterikorkeakoulu täytti 25 vuotta. Sen kunniaksi Teatterikorkeakoulu julkaisi yhdessä Liken kanssa Timo Kallisen tutkimuksen *Teatterikorkeakoulun synty 1971-1991, ammattikoulusta akatemiaksi*, joka oli jatkoa tekijän väitöskirjalle *Näyttämötaiteilijasta teatterityöntekijäksi*. Tutkimuksen vuosiluvut kertovat miten pitkistä prosesseista koulutusinstituution kohdalla on aina kysymys. Tulevaisuudessa myös historia vuodesta 1991 eteenpäin tulee kirjoitettavaksi. Vuoden 2004 perspektiivistä näyttää että se on oleva vähemmän dramaattinen, muttei vähemmän mielenkiintoinen: kappale suomalaisen yhteiskunnan, taide-elämän, yliopistolaitoksen ja ennen kaikkea suomalaisen taideyliopiston kehityskertomusta.

Juuri tällä hetkellä Teatterikorkeakoulu näyttäisi olevan tasapainoinen organisaatio, sillä on laadukas henkilökunta ja opiskelijat, ja sen koulutuskokonaisuus toimii ja tuottaa hyviä määrällisiä ja laadullisia tuloksia. Syytä itsetyytyväiseen sijoilleen jämähämiseen ei kuitenkaan ole. Taide yhteiskunnassa, taiteen merkitys, asema ja rahoitus ovat jatkuvasti liikkeessä olevia teemoja. Taiteen oma kehitys tuottaa koko ajan uutta ajattelua, uusia yhdistelmiä, uusia taiteen tekemisen tapoja jotka eivät itsestään selvästi asetu olemassa olevien järjestelmien ja organisaatioiden puitteisiin. Siksi rajoja on avattava ja tarkistettava.

Taideyliopistojen vuosi alkoi yhteisen laatuhankeksen käynnistymisellä, ja päättyi ensimmäiseen hallitusten yhteisseminaariin taideyliopistojen tulosindikaattoreista. Se oli ajankohtaisen tilanteen sanelema teema, sinänsä tärkeä ja periaatteellinen.

Tulevaisuudessa soisi yhteisten tapaamisten jatkuvan, ja keskustelun siirtyvän vielä strategisempaan ja visionäärisempään suuntaan.

Teatterikorkeakoulun sisäinen strategiatyö jatkui koko vuoden. Strategian toisen osan (Organisaatio ja palvelut) lopullinen valmistuminen siirtyi vuoden 2005 puolelle - aikataulua tärkeämmältä tuntui, että prosessia vietiin eteenpäin mahdollisimman dialogisesti ja osallistavasti.

Keväällä varmistui, että myös teatteri- ja tanssialan tutkinnon uudistus tulee noudattamaan yleistä rakennetta (3 + 2). Tämä oli hyvä uutinen. Teatterikorkeakoulussa sekä opettajien että opiskelijoiden varsin yksimielinen käsitys on, että juuri tällaisena uudistus sisältää suuria tulevaisuuden mahdollisuuksia ja sopii koulutuksen luonteeseen ja taidealojen nykytilanteeseen oivallisesti.

Teatterikorkeakoulua suuremmatkin yliopistot ovat ilmaisseet huolensa siitä että kaksi niin mittavaa ja tulevaisuutta muovaavaa prosessia kuin tutkinnon uudistus ja uusi palkkausjärjestelmä (UPJ) osuivat päällekkäin. Koska Teatterikorkeakoululla on aina käynnissä myös omia, omasta sisällöstä ja omista tarpeista nousseita kehityshankkeita joita ei voi lykätä, henkilöstön selkänahka on toisinaan kovemmalla kuin olisi kohtuullista. Siihen nähden Teatterikorkeakoulun ihmiset ja organisaatio selvisivät valmistelevista vaiheista vähintään kunnialla ja työ viedään loppuun vastaamalla uudistusten haasteisiin.

Pitkään valmisteltu teatteritaiteen laitos (Teta) aloitti vuoden alusta, kooten yhteen suomenkielisen näyttelijäntyyön, ohjauksen, dramaturgian ja esitysteorian ja -teorian koulutusohjelmat. Samoin alkoi

valo- ja äänisuunnittelun laitoksen kolmivuotinen kausi koulutuksen laatuyksikkönä. Valo- ja äänisuunnittelun laitoksen paluumuuton valmistelu työllisti Teatterikorkeakoulua, ja varsinkin laitoksen henkilökuntaa koko vuoden. Vuoden lopulla tilavaihtoehdoksi oli varmistunut ns. Keskusvarasto Taiteiden talon päädyssä, ja sitä koskevat neuvottelut aloitettiin omistajan, HOK-Elannon kanssa. Paitsi että tilat luontuisivat koulutuksen tarpeisiin erinomaisesti, paikalla olisi myös symbolista, Teatterikorkeakoulun strategiaa kuvastavaa merkitystä. Kuvataideakatemi- an naapurissa, keskellä taideyliopistojen ketjua. #

Lauri Sipari

Rehtori

Mustarastas
Ensi-ilta 9.12.2004
Ohjaus | Johanna Freundlich
Kuva | Nanna Saarhelo

Yhden tähden taivas
Ensi-ilta 29.3.2004
Ohjaus | Laura Jäntti
Musiikin ohjaus | Jussi Tuurna
Kuva | Susanna Kekkonen

Opetuksen kehittäminen 2004

Yksi vuoden 2004 – varsinkin loppuvuoden – suurimmista teemoista, joka koski myös opetuksen kehittämistä, oli esitystoiminta. Niin opiskelija- kuin opettaja-arvioinneissa kuin muissakin keskusteluissa oli selvästi noussut esiin, että esitystoiminnan asema ja laajuus osana opiskelua tuli eritellä ja suunnitella uudelleen. Näytti siltä, että esitystoiminnan – talon sisäisessä työkielessä ‘produktioiden’ ja ‘demojen’ – määrän ja ominaispainon välillä hallitsematomalta tuntunut kasvu oli yhteydessä niiden pedagogisen luonteen hämärtymiseen. Oli osoittautunut, että jotkut opetussuunnittelun, tuottamisen, tiedottamisen käytännöt – joista suuri osa oli omaksuttu ns. varsinaisesta taiteellisesta toiminnasta ammattikentältä – vahvistivat suuntausta, jossa osa esitystoiminnasta oli irtoamassa pedagogisesta ohjauksesta. Teatterikorkeakoulussa aloitettiin laajat keskustelut esitysten pedagogisen perustan ja mahdollisen itsenäisen taiteellisen toiminnan eroista ja suhteista. Opetuksen kehittämistä koskevissa tarkasteluissa luonnollisesti korostettiin esitysten pedagogista luonnetta; esitystoiminnan kasvun nähtiin vievän aikaa ja resursseja perus- ja pääaineopiskelulta. Käynnistettiin korjausliike.

Korjausliike asetettiin yhdeksi päämääräksi uusien kandidaatti- ja maisteritutkintojen suunnittelussa. Tätä kirjoitettaessa, jolloin uusien tutkintojen sisällöt ja rakenteet ovat vielä vahvistamatta, korjausliike näyttää suunnitelmien perusteella onnistuneen. Esitystoiminnan pedagogista sidosta muuhun opiskeluun on vahvistettu, esitysten ulkoista volyyymia on rajoitettu.

Muutenkin vuosi 2004 oli luonnollisesti uusien tutkintojen suunnittelun aikaa. Kandidaatti- ja maisteritutkintojen eriytettyjä identiteettejä korostettiin. Niiden välisten erojen nähtiin tarpeelliseksi artikuloitua niin oppimisen sisällöissä kuin opiskelumenetodeissakin. Opintojen valinnaisuutta ja erikoistumismahdollisuuksia tähdennettiin varsinkin maisteritutkinnoissa.

Uusien tutkintojen suunnittelussa – tai oikeammin vanhojen tutkintojen analysoinnissa – paljastui toinenkin korjaamista vaativa suuntaus, joka oli helppo nähdä esitystoiminnan kasvun rinnakkaisilmiöksi. Tietoaineksen, eli teorian ja yleissivistävien opintojen vähenemisestä esitettiin huolestuneita hypoteeseja. Opetuksen kehittämistyöryhmässä nähtiin mahdolliseksi korjata tämä asia kahta tietä: joko vahvistamalla näiden opintojen asemaa koulutusohjelmien sisällä tai organisoimalla nämä opinnot keskitetyksi esimerkiksi jonkinlaisen yleisen opetuksen osaston kautta. Nyt, keväällä 2005, asian valmistelu on kesken.

Opetuksen kehittämisryhmässä oli aikaisemmin nähty, että kehittämistoiminnan näkökulmaakin oli syytä hiukan korjata. Aikaisemmin kehitystyössä oli vallinnut opettajan näkökulma: oli keskitytty opettajan työn tukemiseen ja valmiuksien parantamiseen, opetuksen edellytysten kohentamiseen. Oli syytä vetää mukaan vahvemmin opiskelijan näkökulma. Tähän opiskelijat vastasivat aktiivisuudella: palaute opetuksesta – esimerkiksi kritiikki tietoaineksen vähentymisestä – lisääntyi, jäsenyksi ja sai lisää perusteluja taustakseen. Opiskelua ja taidetta koskeva keskustelu lisääntyi, mikä näkyi muun muassa aktii-

visuutena tehtävän- ja virantäytöissä. Kehittämisryhmä pani tyytyväisenä merkille tämän kehityksen alkaneena näkökulman korjauksena.

Vuoden 2004 valmisteltiin projektia, jonka päämääränä on kehittää Teatterikorkeakoululle välineitä ja valmiuksia sähköistä portfolioa ja /tai opinnäytettä varten. Opetuksen kehittämisryhmä käynnisti hankkeen suunnittelun yhdessä informaatiojohtajan ja virtuaaliopiston ohjausryhmän kanssa. Portfoliohanke nähdään yhteydessä laajempaan suuntaukseen pyrkiä kehittämään uuden teknologian sovelluksia taideopetuksessa ja taiteellisessa työssä. #

Juha-Pekka Hotinen

Vararehtori

LISÄÄLISÄÄLISÄÄLI
Kun yritän muistaa, unohdan aina
Ensi-ilta 20.11.2004
Koreografia | Maija Hoisko
Kuva | Karoliina Paatos

Tutkimus ja jatkokoulutus

Jatkokoulutuksen muoto taidekorkeakouluissa on ainutlaatuinen, koska se lisää tietoa maailmasta taidetta tekemällä ja hyödyntää sekä taiteen että tieteen kosketuspintoja uuden ymmärryksen luomisessa. Teatterikorkeakoulussa jatko-opiskelijat ovat erittäin motivoituneita tutkimuksestaan, tekivät he sitä taiteellisen toimintansa kautta tai tieteen viitekehyksessä. Tutkimus oli korkeatasoista ja jatkokoulutuksen vahvuutena oli edelleen monien vuosien aikana syventynyt yhteistyö muiden taideyliopistojen kanssa. Valtakunnallinen esittävän taiteen tutkijakoulu (VEST) laajeni kattamaan aiempaa useampia yksiköitä musiikin ja teatterin tutkimuksen piiristä, vaikka taloudelliset raamit eivät sanottavasti lavenuneetkaan.

Jatkokoulutuksen vuotuinen tavoite kohotettiin kolmeen tohtorintutkintoon vuosittain, mutta tavoite tehtiin hyvinä vuosina. Vuoden 2004 aikana tarkastettiin yksi taiteellinen (Kirsi Monni) ja yksi tieteellinen tutkinto (Teija Löytönen), mutta aikataulusyistä niiden hyväksyminen siirtyi vuodelle 2005, jolloin ne vasta kirjataan tuloksiksi.

Suomen Akatemian tutkimusrahoitusta nauttinut tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen tutkijaryhmä järjesti kansainvälisen tanssintutkimuksen konferenssin MADD (*Making a Difference in Dance*). Se kokosi paikalle 75 tanssitaiteilijaa, -opettajaa ja -tutkijaa 14:sta eri maasta. Heidän esityksensä, demonstraatiot ja luennot edustivat alan huippua. Teemana oli *Eettisiä ja poliittisia ruumiillistumia tanssissa*. Konferenssissa tarkasteltiin tanssijoiden ja koreografien, tanssinopettajien ja -opiskelijoiden sekä tanssin tutkijoiden elämään liittyviä ja tanssin

käytännöissä toteutuvia eettisiä ja poliittisia tekijöitä. Konferenssin tarkoituksena oli jäsentää tanssin työkäytäntöjen arkitodellisuutta. Konferenssin aikana pohdittiin näitä kysymyksiä myös sellaisten teorioiden valossa, jotka liittyvät tanssin laajempaan sosiaaliseen ja poliittiseen maailmaan. Teatterikorkeakoulun järjestelyjä kiitettiin kautta linjan.

Konferenssissa kulminoitui Suomen Akatemian rahoittama kolmivuotinen hanke (yht. 288 000 €), joka on tuonut yhteen joukon tutkijoita Suomesta, Ruotsista, Englannista ja Yhdysvalloista. Konferenssin yhteydessä julkaistiin hankkeen tutkijoiden ja seniorijäsenten artikkelit Leena Rouhiaisien, Eeva Anttilan, Soili Hämäläisen ja Teija Löytösen toimittamassa antologiassa *The Same Difference? Ethical and Political Perspectives on Dance*. (Acta Scenica 17)

Jatkokoulutuksen kehittämiseksi oli ajankohtaisena keskusteluteemana tukea ja edistää erityisesti taiteellisia jatko-opintoja ja suunnitella taiteellisen tutkijakoulun aloittamista sekä kehittää jatkuvasti kansainvälisiä verkostoja. Pohjoismaisella forumilla Suomi on voinut toimia edelläkävijänä ja Teatterikorkeakoulun asiantuntemusta on usein tarvittu. Teatterikorkeakoulun jatkotutkinnot osoittavat vetovoimaansa asteittain lisääntyvänä ulkomaisena kysyntänä. #

Pentti Paavolainen

Taiteen tutkimuksen professori

Requiem
Ensi-ilta 20.2.2004
Koreografia | Sanna Kekäläinen
Kuva | Minna Kurjenluoma

Romeo & Juliet
Premiär 28.4.2004
Regi | Morten Krogh
Bild | Patrik Pesonius

Rektors översikt

År 2004 fyllde Teaterhögskolan 25 år. Detta till ära publicerade Teaterhögskolan tillsammans med förlaget Like Timo Kallinens undersökning *Teaterhögskolans uppkomst 1971-1991, från yrkesskola till akademi (Teatterikorkeakoulun synty 1971-1991, ammattikoulusta akatemiaksi)* som var en fortsättning på författarens doktorsavhandling *Från scenkonstnär till teaterarbetare (Näyttämötaiteilijasta teatterityöntekijäksi)*. Undersökningens årtal berättar om hur långa processer det alltid är frågan om när det gäller en utbildningsinstitution. I framtiden kommer även en historik från år 1991 och framåt att skrivas. Ur 2004 års perspektiv förefaller den att vara mindre dramatisk men inte mindre intressant: ett kapitel om det finländska samhällets, konstlivets, universitetsväsendets och framför allt ett finländskt konstuniversitets utveckling.

Just nu förefaller Teaterhögskolan vara en organisation som befinner sig i balans; den har personal och studerande som håller hög klass och dess utbildningshelhet fungerar och ger goda kvantitativa och kvalitativa resultat. Det finns ändå inte någon anledning till att självbelåtet stanna på stället. Konsten i samhället, konstens betydelse, ställning och finansiering är företeelser som befinner sig i ständig rörelse. Konstens egen utveckling skapar hela tiden nytt tänkande, nya kombinationer, nya sätt att skapa konst som inte självklart ryms inom ramen för existerande system och organisationer. Därför bör gränserna kontinuerligt öppnas och justeras.

Året för konsthögskolorna inleddes med att man startade ett gemensamt kvalitetsprojekt och avslutades med styrelsernas första gemensamma seminarium om konsthögskolornas resultatindikatorer. Detta var ett tema dikterat av den aktuella situationen, viktigt och grundläggande i sig. Man önskar

att de gemensamma träffarna skulle fortsätta i framtiden och att diskussionen kunde föras i en ännu mer strategisk och visionär riktning.

Teaterhögskolans interna strategiarbete fortsatte hela året. Det slutliga färdigställandet av strategins andra del (Organisation och tjänster) försköts till år 2005 – viktigare än tidtabellen var att föra processen framåt med så mycket dialog och deltagande som möjligt.

Under våren blev det klart att examensreformen även inom teater och dans kommer att följa den allmänna strukturen (3 + 2). Detta var en god nyhet. En tämligen enig uppfattning bland både lärare och studerande i Teaterhögskolan är att reformen just som den är har stora framtida möjligheter och lämpar sig utmärkt för utbildningens karaktär och nuläget inom konstområdena.

Även större universitet än Teaterhögskolan har uttryckt sin oro över att två så pass omfattande processer som kommer att präglade framtiden, examensreformen och det nya lönesystemet (UPJ), inträffade samtidigt. Eftersom det vid Teaterhögskolan alltid pågår även egna projekt som uppstått utgående från dess substans och egna behov och som inte kan uppskjutas är personalen ibland hårdare utsatt än vad som kan anses vara rimligt. Sett mot den bakgrunden klarade Teaterhögskolans personal och organisation av de förberedande faserna med minst sagt hedern i behåll och arbetet avslutas genom att svara mot de utmaningar som reformerna medför.

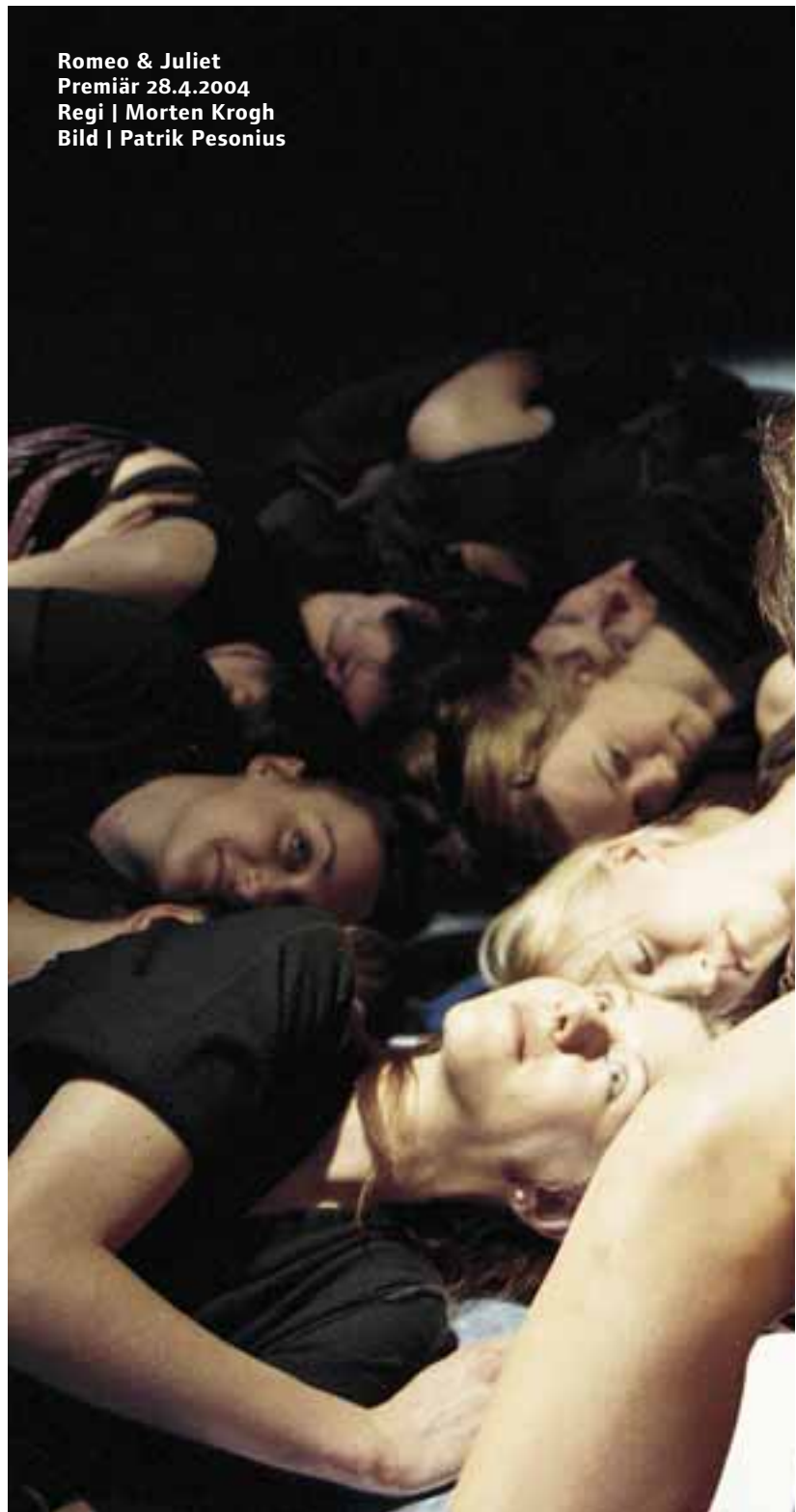
Institutionen för teaterkonst (Teta) som förberetts länge inledde sin verksamhet i början av året med att sammanföra de finskspråkiga utbildningsprogrammen för skådespelarkonst, regi, dramaturgi samt scenkonst och teori. Samtidigt inledde insti-

tutionen för ljus- och ljuddesign sitt treårs period som kvalitetsenhet inom utbildning. Återflytten för institutionen för ljus- och ljuddesign har sysselsatt Teaterhögskolan och i synnerhet personalen vid institutionen under hela året. Vid årets slut hade det s.k. Centralförrådet vid gaveln av Konsternas hus bekräftats som ett lokalalternativ och förhandlingar därom inleddes med ägaren, HOK-Elanto. Förutom att lokalerna lämpar sig utmärkt för institutionens utbildningsbehov kommer läget även att ha en symbolisk betydelse som återspeglar Teaterhögskolans strategi. Granne med Bildkonstakademien, en länk i kedjan av konstuniversitet. #

Lauri Sipari

Rektor

Romeo & Juliet
Premiär 28.4.2004
Regi | Morten Krogh
Bild | Patrik Pesonius

Iwona, Burgundin prinsessa
Premiär 17.2.2004
Regi | Mariella Eklund
Bild | Kaisa Illukka

Att utveckla undervisningen 2004

Under år 2004 och speciellt mot slutet av året var föreställningsverksamheten en av de viktigaste frågorna då det gällde att utveckla undervisningen. I både lärarnas och de studerandes utvärderingar och diskussioner hade det klart kommit fram att man på nytt borde analysera och planera föreställningsverksamhetens ställning och omfattning i relation till studierna. Det verkade som om den ibland okontrollerbara ökningen av antalet föreställningar samt det specifika värde man gett dem – på husets interna arbetspråk 'produktioner' och 'demos' – hade ett samband med att deras pedagogiska funktion grumlats. Det hade visat sig att praxis inom undervisningsplanering, produktion och information – som man till stor del hade tillägnat sig från den professionella konstnärliga verksamheten på yrkesfältet – stärkte en trend inom vilken föreställningsverksamheten höll på att lösas från den pedagogiska styrningen. På Teaterhögskolan inleddes omfattande diskussioner om skillnader och förhållanden mellan föreställningarnas pedagogiska utgångspunkter och en eventuell självständig konstnärlig verksamhet. I redovisningar om utvecklandet av undervisningen betonades givetvis föreställningarnas pedagogiska karaktär; man ansåg att den ökade föreställningsverksamheten tog tid och resurser i anspråk från studierna i grund- och huvudämnesstudierna. Förbättringsprocesser inleddes.

Förbättringarna var en av målsättningarna vid planerandet av de nya kandidat- och magisterexamina. I skrivande stund då innehållet och strukturerna i de nya examina ännu inte bekräftats förefaller det på basis av planerna att förbättringsprocessen kommer att lyckas. Man har stärkt föreställningsverksamhetens pedagogiska anknyt-

ning till andra studier och föreställningarnas volym har begränsats.

Även i övrigt var år 2004 självklart en tid som upptogs av planeringen av de nya examina. Man framhävde de differentierade identiteterna för kandidat- och magisterexamina. Det ansågs nödvändigt att skillnaderna mellan de två examina skulle artikuleras både i fråga om innehåll och studiemetoder. Studiernas valfrihet och möjligheterna till specialisering poängterades särskilt i studierna för magisterexamina.

Vid planeringen av de nya examina – eller rättare sagt vid analysen av de gamla – avslöjades även en annan trend som behövde rättas till och som var lätt att se som ett parallellfenomen till den ökade föreställningsverksamheten. Man kom med flera oroliga gissningar om varför teori och de allmänbildande studierna minskat. I arbetsgruppen för utvecklandet av undervisningen ansåg man det möjligt att på två sätt rätta till den här utvecklingstrenden: antingen genom att stärka ställningen för dessa studier inom utbildningsprogrammen eller genom att organisera dessa studier centralt till exempel via något slags avdelning för allmänna och teoristudier. Nu, våren 2005, är beredandet av ärendet ännu inte avslutat.

I arbetsgruppen för utvecklandet av undervisningen hade man tidigare insett att det fanns anledning att även i någon mån justera perspektivet på utvecklingsverksamheten. Tidigare hade lärarnas perspektiv dominerat i utvecklingsarbetet: man hade fokuserat på att stöda lärarens arbete och förbättra hans eller hennes färdigheter samt på att förbättra förutsättningarna för undervisningen. Det var nödvändigt att i större utsträckning framhålla den studerandes perspektiv. De studerande svarade på

detta med att vara aktiva: responsen på undervisningen – till exempel kritiken av det minskade kunskapsstoffet – ökade, blev mer specifik och innehöll fler motiveringar som bakgrund. Diskussionen om studier och konst ökade vilket bland annat syntes i form av aktivitet vid tillsättningen av tjänster eller uppdrag. Utvecklingsgruppen lade belåtet märke till denna utveckling och såg den som en begynnande revidering av perspektivet.

Under år 2004 bereddes ett projekt med målsättningen att för Teaterhögskolan utveckla medel och färdigheter för en elektronisk portfolio och/eller examensarbete. Arbetsgruppen för utveckling av undervisningen inledde planeringen av projektet tillsammans med informationschefen och det virtuella universitetets styrgrupp. Portfolio-projektet ses i sammanhanget av en bredare trend där man eftersträvar att utveckla tillämpningar av ny teknologi i konstundervisning och konstnärligt arbete. #

Juha-Pekka Hotinen

Prorektor

Misantrooppi (Ihmisihaaja)
Premiär 12.2.2004
Regi | Markus Sundblom
Bild | Hannu Keksi-Hakuni

Forskning och postgradual utbildning

Formen för den postgraduala utbildningen i konsthögskolorna är unik eftersom den ökar vår kunskap om världen genom att skapa konst samt i skapandet av nya insikter utnyttjar kontaktytorna för både konst och vetenskap. De postgraduala studerandena vid Teaterhögskolan är, oavsett om de bedriver forskning via sin konstnärliga verksamhet eller inom en vetenskaplig referensram, ytterst motiverade i fråga om sin forskning. Forskningen var högklassig och styrkan hos den postgraduala utbildningen låg alltså i det samarbete med de andra konstuniversiteterna som under årens lopp fördjupats. Även om de ekonomiska ramarna inte expanderade nämnvärt utvidgades den riksomfattande forskarskolan för scenkonst (VEST) till att omfatta fler enheter än tidigare inom musik- och teaterforskning.

Den årliga målsättningen för den postgraduala utbildningen höjdes till tre doktorsexamina per år men detta mål sattes under goda år. Under 2004 granskades en konstnärlig (Kirsi Monni) och en vetenskaplig examen (Teija Löytönen). På grund av problem med tidtabeller överfördes emellertid deras godkännande till år 2005 då de också officiellt bokförts som resultat.

Forskningsgruppen vid institutionen för dans- och teaterpedagogik som åtnjuter forskningsfinansiering från Finlands Akademi arrangerade en internationell konferens om dansforskning, MADD (*Making a Difference in Dance*). Den lockade hit 75 danskonstnärer, danslärare och dansforskare från 14 olika länder. Deras framträdanden, demonstrationer och föreläsningar representerade toppen inom branschen. Temat var *Etiska och politiska förkroppsliganden inom dansen*. Vid konferensen betraktade man etiska och politiska faktorer som förverkligas i danspraxis och har anknytning till dansarnas

och koreografernas, danslärarnas och dansstuderandenas samt dansforskarnas liv. Syftet med konferensen var att strukturera dansens vardagspraxis. Under konferensen dryftade man dessa frågor även i ljuset av teorier som knyter dansen till sociala och politiska frågeställningar. Teaterhögskolans arrangemang fick beröm över hela linjen.

Konferensen var kulmen på ett treårigt av Finlands Akademi finansierat projekt (totalt 288 000 €) som har fört samman en grupp forskare från Finland, Sverige, Storbritannien och USA. I samband med konferensen publicerade projektets forskare och seniormedlemmar sina artiklar i antologin *The Same Difference? Ethical and Political Perspectives on Dance* (Acta Scenica 17). Antologin redigerades av Leena Rouhiainen, Eeva Anttila, Soili Hämäläinen och Teija Löytönen.

För att utveckla den postgraduala utbildningen hade man som aktuellt tema valt att diskutera stöd och främjande av postgraduala studier särskilt inom konst, planera inledandet av en konstnärlig forskarskola samt kontinuerligt utveckla internationella nätverk. Finland har fungerat som pionjär inom nordiskt forum och Teaterhögskolans sakkunskap har ofta varit efterfrågad. De postgraduala examina vid Teaterhögskolan visar sin attraktionskraft genom en successivt ökad utländsk efterfrågan. #

Pentti Paavolainen

Professor i konstforskning

Toiset tottuu hämäään
Premiär 20.1.2004
Koreografi | Reetta-Kaisa Pirhonen
Bild | Hanna Koikkalainen

Täysi pää
Premiere 11.11.2004
Working group | Hietala-Kaihua-
Luukkonen-Vierikko
Photo | Hannu Keski-Hakuni

Rector's Report

The Theatre Academy turned 25 in 2004. To celebrate the occasion, the Theatre Academy and Like published Timo Kallinen's research study *The Birth of the Theatre Academy 1971-1991, from polytechnic to academy*, which was the sequel to Kallinen's doctoral thesis *From stage artist to theatre worker*. The years referred to in the title relate how long the processes always take when an educational institution is concerned. A history from the year 1991 onwards will also have to be written in the future. From the 2004 viewpoint it seems that it will be less dramatic, but not less interesting: part of an account of the development of Finnish society, artistic life, of the whole university system and, above all, of a Finnish art university.

At this very moment the Theatre Academy seems to be a well-balanced organisation, for it has a fine staff and students of high standards, and its educational entity functions and produces good, quantitative as well as qualitative results. There is, however, no reason for self-satisfaction nor for remaining rooted to the spot. Art in society, and its significance, status and funding, are constantly moving themes. Art's own development is forever producing new thinking, new combinations, new ways of making art that do not self-evidently fit in with the framework of the existing systems and organisations. Thus, borders must be opened and examined.

The art universities' year opened with the start of a common project concerning quality, and ended with the boards' first general seminar concerning the art universities' results indicators. It was a theme dictated by the present situation, an important and basic principle as such. It is hoped that these common meetings will continue in the future, and that

discussion will move in an even more strategic, visionary direction.

The Theatre Academy's internal strategic work continued throughout the year. The final preparation of the second part of the strategy (Organisation and Services) was moved to 2005 – it seemed more important that the process should be carried forward with as much dialogue and participation as possible than that the timetable should be adhered to.

It was confirmed in the spring that reform of the examination concerning drama and dance would also follow the common structure (3 + 2). This was good news. The unanimous view of both teachers and students at the Theatre Academy is that, such as it is, the reform contains great opportunities for the future and suits the nature of the training and the present situation of the branches of art excellently.

Even the universities that are larger than the Theatre Academy have expressed their concern that the two massive processes that will shape the future such as the reform of the examination and the new salary system (UPJ) happened one on top of the other. Because the Theatre Academy always has its own development projects running too, projects that have arisen from its own contents and its own needs, which cannot be deferred, the staff sometimes have to bear more than they should. In view of this, the people and organisation of the Theatre Academy coped with the preparatory stages with great credit, and they will complete the work by meeting the challenges that the reforms present.

After a long period of preparation, Teta, the Department of Theatre and Drama, started up from the beginning of the year, bringing together the Finnish-language training programmes in acting, directing, dramaturgy and performance and theory.

At the same time, the three-year period of the Department of Lighting and Sound Design as a quality training unit began. The moving back to Helsinki of the Department of Lighting and Sound Design occupied the Theatre Academy, and especially the staff of the Department, for the whole year. At the close of the year, the so-called Central Store was secured as alternative space at the end of the Arts building, and negotiations concerning it were begun with the owner, HOK-Elanto. Besides the fact that the premises will admirably suit the educational needs, the site will also have a symbolic importance reflecting the Theatre Academy's strategy: next door to the Academy of Fine Arts, in the middle of the chain of art universities. #

Lauri Sipari

Rector

Perttuli Rinne: Valossa näkyvä reikä
Premiere 7.4.2004
Direction | Katariina Numminen
Photo | Hanna Koikkalainen

Se ainoa oikea
Premiere 20.11.2004
Direction | Diego de la Vega
Photo | Hannu Keski-Hakuni

Report on Teaching in 2004

One of the year's – especially the latter part of the year's – greatest themes, which also concerned the development of teaching, was the theatre and dance performances of the Academy. In both students' and teachers' assessments and also in other discussions it could clearly be seen that the status and breadth of the producing of performances as part of study had to be re-analysed and re-planned. It seemed that the growth, which was felt to be uncontrollable, between the amount and the specific weight of the performances – 'productions' and 'demos', in the in-house working language – was connected with a blurring of their pedagogical nature. It had proved that some practices concerning the curriculum, production and communication – of which the majority had been adopted from the artistic work of the professional field – confirmed the tendency in which part of the producing of performances was breaking loose from pedagogical guidance. Wide-ranging discussions were started at the Theatre Academy about the differences and relationships of the pedagogical basis of performance and possible independent artistic activity. The pedagogical character of performance was naturally stressed in observations concerning the development of teaching; the growth of performances was seen to rob basic studies and major studies of time and resources. A movement to correct this tendency was put into action.

This movement was set as one of the goals in the planning of the curricula of new bachelor's and master's degree courses. At the time of writing, when the contents and structures of the new degree programmes are still unconfirmed, the corrective movement seems to have succeeded on the basis of the curricula. The pedagogical connection of the

performances with other study has been strengthened; the external volume of performances has been limited.

The year 2004 was, in any case, naturally the time for planning the new degree programmes. The differentiated identities of the bachelor's and master's degree courses were emphasized.

It was seen that it was necessary to articulate the differences between them sufficiently, both in the contents of learning and in the methods of study. The optional nature of studies and the opportunities for specialisation were especially stressed in the master's degree courses.

When the new courses were being planned – or, more correctly, when the old courses were being analysed – yet another tendency that needed correcting was revealed. It was easy to see this tendency as a parallel phenomenon to the growing amount of performances. Anxious hypotheses were put forward about the decrease in studies of theoretical subjects, that is, of theory and all-round education. The working group in charge of the improvement of teaching saw that it was possible to correct this matter in two ways: either by confirming the status of these studies within the training programmes or by arranging these studies in a concentrated way, for instance via some kind of department for general teaching. At the moment, in spring 2005, the matter is still being resolved.

The development group in charge of the improvement of teaching had previously seen that there was reason to slightly correct the standpoint of development activity too. Earlier, the teacher's standpoint had been paramount in development: it had concentrated on supporting the teacher's work and improving ability, raising the pre-requisites for

teaching. There was reason to involve the student's viewpoint more strongly. The students actively responded to this: feedback about the teaching – for example, criticism of the reduction in theoretical material – increased, was organized and gave more reasons to support it. Discussion concerning study and art increased, which can be seen, for example, as activity concerning the filling of official posts. The development group noted with satisfaction that correction of the standpoint started this development.

In 2004 a project was prepared, whose goal is to develop equipment and facilities for the Theatre Academy for an electronic portfolio and/or a diploma work. The teaching development group started the planning of the project together with the head of information and the steering group of the virtual university. The portfolio project can be seen in connection with a broader tendency to strive to develop applications of new technology in the teaching of art and in artistic work. #

Juha-Pekka Hotinen

Vice-Rector

LISÄÄLISÄÄLISÄÄLI
TOISTO-TÖRMÄYS-HERKKÄ-TULOS
Premiere 20.11.2004
Conception | Working group
Movement | Jaakko Simola
Photo | Karoliina Paatos

Research and Postgraduate Studies

The form of postgraduate studies at the Theatre Academy is unique, because it increases knowledge of the world through the making of art and utilizes the contact surfaces of both art and research in the creation of new understanding. The postgraduate students at the Theatre Academy are very highly motivated by their research, whether they do it through their artistic activity or in the frame of reference of knowledge. The research was of a high standard and, being a strongpoint of postgraduate study, had, furthermore, during many years, strengthened co-operation with other art universities. The Doctoral Study Programme for Performing Arts in Finland (VEST) was extended to cover units that were more numerous than before, from the field of music and drama research, although the financial framework did not broaden to any significant extent.

The annual target of postgraduate studies was raised to three doctorates a year, but the target was set in good years. During 2004 one artistic-oriented doctoral degree candidate (Kirsi Monni) and one research-oriented doctoral degree candidate (Teija Löytönen) were examined but, because of the timetable, approval was postponed until 2005, when their degrees will finally be registered.

The research group of the Department of Dance and Theatre Pedagogy received research funding from the Academy of Finland and organised the international dance research conference MADD (*Making a Difference in Dance*). It brought together 75 artists, teachers and researchers in the field of dance from 14 different countries. Their performances, demonstrations and lectures were examples of the best in the field. The theme was *Ethics and Politics Embodied in Dance*. The conference examined the ethical and political factors connected with the

life of dancers and choreographers, dance teachers and students as well as researchers into dance; it also examined the ethical and political factors that materialized when dance was carried out in practice. The purpose of the conference was to analyse the everyday reality of the working practices of dance. During the conference those issues were also discussed in the light of such theories that are connected with the wider social and political world of dance. The organisers from the Theatre Academy were thanked down the line.

The three-year project financed by the Academy of Finland (totalling 288,000 €) culminated with the conference. The project had assembled a crowd of researchers from Finland, Sweden, England and the USA. Articles by researchers and senior members involved in the project were published in connection with the conference; they were edited by Leena Rouhiainen, Eeva Anttila, Soili Hämäläinen and Teija Löytönen in an anthology called *The Same Difference? Ethical and Political Perspectives on Dance*. (Acta Scenica 17)

Developing postgraduate studies was a current theme of discussion in order to support and further artistic-oriented postgraduate studies in particular, to plan the start of an artistic-oriented research school, and also to constantly develop international networks. Finland has been able to be a forerunner in the Nordic countries, and the Theatre Academy's expertise has often been needed. The Theatre Academy's postgraduate studies demonstrate their appeal in the gradually increasing demand from abroad. #

Pentti Paavolainen

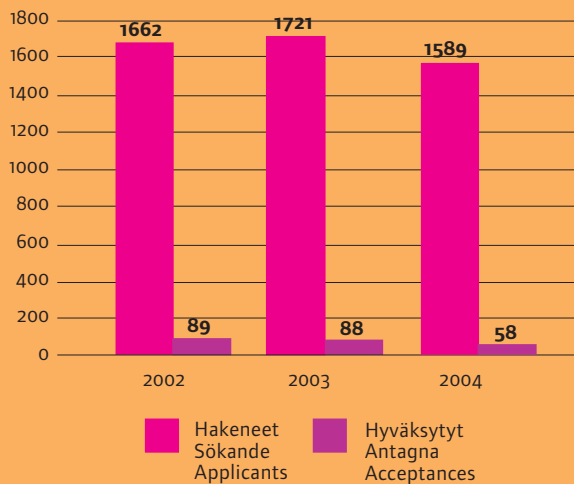
Professor of Art Research

Position 5.30
Premiere 3.11.2004
Script and direction | Anna Viitala
Photo | Hannu Keski-Hakuni

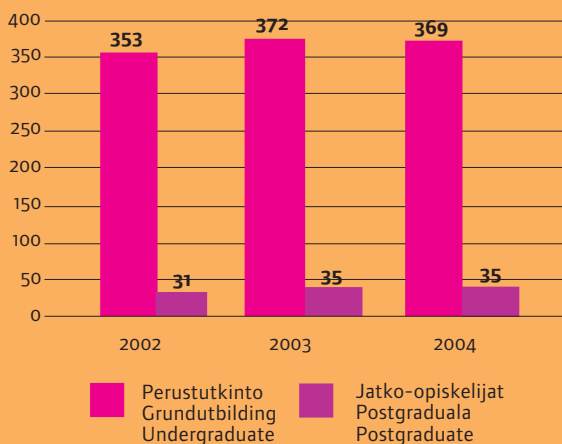

Teatterikorkeakoulu lukuina | Teaterhögskolan i siffror | Theatre Academy in figures

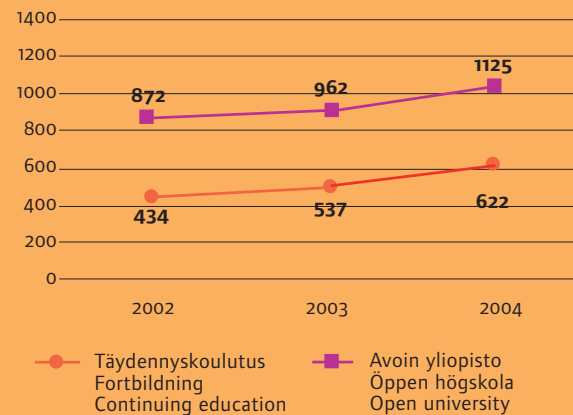
- Hakeneet ja hyväksytyt 2002-2004
- Sökande och antagna 2002-2004
- Applicants and acceptances 2002-2004

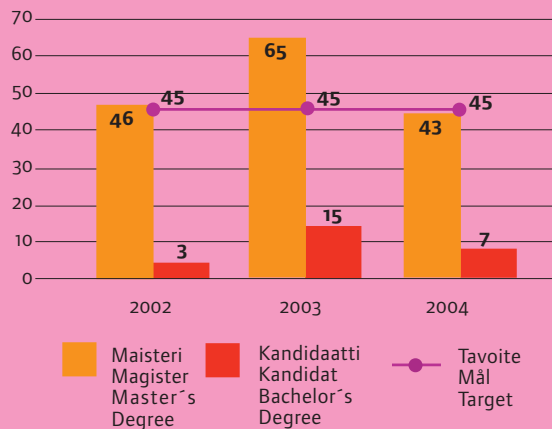
- Perus- ja jatkokutkinto-opiskelijat 2002-2004
- Grund- och postgraduala studerande 2002-2004
- Undergraduate and postgraduate students 2002-2004

- Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen opiskelijamäärät vuosina 2002-2004
- Den öppna högskolans och fortbildningens antal studerande åren 2002-2004
- Students enrolled in the open university and continuing education in 2002-2004

- Teatteri- ja tanssitaiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot 2002-2004
- Kandidat- och magisterexamina i teater- och danskonst 2002-2004
- Bachelor's and Master's Degrees in Theatre and Dance 2002-2004

- Vuonna 2004 maisterin tutkinnon hinta oli 135 000 euroa (134 000 euroa v. 2003).
- År 2004 var priset för en magisterexamen 135 000 euro (134 000 euro år 2003).
- In 2004 the cost of a Master's Degree was 135 000 euros (134 000 euros in 2003).

- Maisterin tutkintojen (160 ov) keskimääräinen suoritus aika ja tutkintojen keskimääräinen laajuus 2002-2004
- Den genomsnittliga studietiden för magisterexamina (160 sv) och examinas genomsnittliga omfattningen 2002-2004
- Average time of completing a Master's Degree and the average number of credits taken 2002-2004

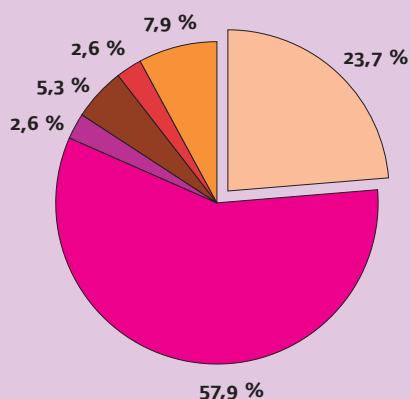
	2002	2003	2004
Suoritus aika (v)	6,4	5,2	6,1
Studietid (år)			
Time			
Laajuus (ov)	173,4	166,5	170
Omfattning (sv)			
Credits			

- Maisterin tutkintojen määrä suhteutettuna opetushenkilökunnan määrään 2002-2004
- Antalet magisterexamina i relation till undervisningspersonalens storlek 2002-2004
- Number of Master's Degrees to number of teaching staff 2002-2004

	2002	2003	2004
	1,5	1,8	0,8

Sijoittumistilasto 2004
Sysselsättningsstatistik 2004
Employment statistics 2004

- Maistereiksi valmistuneiden sijoittumistilanne 2004
- Placering av magistrar utexaminade 2004
- Employment situation of MA graduates 2004

- kiinnitys • fast anställda • contract
- freelancer • freelance • freelancer
- ulkomaille • utomlands • abroad
- jatko-opiskelija • postgradual studerande
• postgraduate student
- muu • övrig • other
- työtön • arbetslös • unemployed

Esitystilastot 2002-2004
Föreställningsstatistik 2002-2004
Performance statistics 2002-2004

	2002	2003	2004
Ensi-illat Premiärer Premieres	52	46	30
Esitykset Föreställningar Performances	324	288	190
Katsojat Åskådare Spectators	11 436	10 894	7 142

Henkilötyövuodet vuosina 2002-2004
Årsverk 2002-2004
Person work-years 2002-2004

	2002	2003	2004	2004 Naiset Kvinnor Women	2003 Miehet Män Men
Opetushenkilökunta	31	36	40	51 %	49 %
Undervisningspersonal Teaching staff					
Muu henkilökunta	94	97	90	63 %	37 %
Övrig personal Other staff					
Laitokset	6	9	6	46 %	54 %
Institutioner Departments					
Teakon	4	5	4	26 %	74 %
Teakon Teakon					
Kirjasto	4	4	5	96 %	4 %
Biobliotek Library					
Aikuiskoulutusyksikkö	7	7	4	77 %	23 %
Enheten för vuxenutbildning Adult Education Unit					
Opetusteatteri	22	23	22	34 %	66 %
Undervisningsteater Training Theatre					
Hallintoyksikkö (sis. tiedotus ja virtuaaliyliopisto)	51	49	49	77 %	23 %
Förvaltningsenhet (inkl. information och virtualuniversitetet) Administration (incl. communication and virtual univ.)					
Yhteensä	125	133	130	60 %	40 %
josta budjettivaroin	110	120	120	•	•
Totalt varav budgetmedel					
Total from State budget					

•) Tietoa ei ole saatavana

Kustannukset 2003-2004 (1000 €)

Kostnader 2003-2004 (1000 €)

Costs 2003-2004 (1000 €)

	Opm rahoitus Finansiering, uvm Min of educ funding				Koko rahoitus Finansiering totalt Total funding			
	2003	%	2004	%	2003	%	2004	%
KOULUTUS	9 117	84 %	9 020	82 %	9 542	81 %	9 340	80 %
UTBILDNING								
EDUCATION								
Perustutkintokoulutus	8 617		8 440		8 724		8 511	
Grundexamen								
Undergraduate training								
Aikuiskoulutus	500		580		818		829	
Vuxenutbildning								
Adult education								
TUTKIMUS	1 050	10 %	1 186	11 %	1 218	10 %	1 343	11 %
FORSKNING								
RESEARCH								
Jatkokoulutus ja tutkimus	928		1 032		1 095		1 187	
Post. grad. utbildning och forskning								
Postgraduate training and research								
Muu tutkimus	122		154		123		156	
Övrig forskning								
Other research								
TAITEELLINEN TOIMINTA	136	1 %	142	1 %	139	1 %	145	1 %
KONSTNÄRLIG VERKSAMHET								
ARTISTIC ACTIVITY								
YHTEISKUNNALLISET PALVELUT	486	5 %	606	6 %	873	8 %	955	8 %
SAMHÄLLELIGA TJÄNSTER								
SOCIETAL SERVICES								
YHTEENSÄ	10 789	100 %	10 954	100 %	11 772	100 %	11 783	100 %
TOTALT								
TOTAL								

Kokonaismenot ja rahoitus 2003-2004
Totala utgifter och finansiering 2003-2004
Expenditure and funding 2003-2004

	2003	2004	Osuus kokonais- menoista %
KOKONAISMENOT			
TOTALA UTGIFTER • TOTAL EXPENDITURE			
Palkkaukset • Löner • Salaries	6 366	6 285	56,7
Matkustusmenot • Resekostnader • Travel costs	304	263	2,5
Aineet ja tarvikkeet	367	407	3,7
Material och förnödenheter • Materials and equipment			
Vuokrat • Hyror • Rent	2 803	2 787	25,6
Ulkopuoliset palvelut • Externa tjänster • External services	878	890	7,2
Investoinnit • Investeringar • Investments	195	153	1,4
Apurahat ja muut menot	133	112	1,0
Stipender och övriga utgifter • Scholarships and other costs			
Menot yhteensä	11 046	10 897	100,0
Utgifter totalt • Total expenses			
RAHOITUS			
FINANSIERING • FUNDING			
Määrärahat • Anslag • Budget appropriations			
Toimintamenomäärärahat	9 575	10 086	86,7
Anslag för verksamheten • Appropriation for operating costs			
Muu opetusministeriön rahoitus	115	205	1,8
Övriga finansiering av uvm • Other min of educ funding			
Siirtomäärärahat edelliseltä vuodelta	881	510	4,4
Överföring av anslag • Appropriations carried over			
Asiakasrahoitus	823	637	5,5
Kundfinansiering • Customer financing			
Muu kotimainen ulkopuolinen rahoitus	314	189	1,6
Övrig inhemsk extern finansiering • Other domestic external funding			
Kansainvälinen rahoitus	9	3	0,0
Internationell finansiering • International funding			
Rahoitus yhteensä • Finansiering totalt • Total funding	11 717	11 630	100,0

Organisaatio | Organisation | Organisation

Giro Bianco
Ensi-ilta 22.10.2004
Ohjaus ja koreografia | Jens Walentinsson
Kuva | Hannu Keski-Hakuni

Haikuja/Ajassa ja kartalla
Ensi-ilta 29.10.2004
Koreografia | Soile Lahdenperä
Kuva | Karoliina Paatos

Toimitus | Redaktion | Editors

Jaana Simula
Jaana Forsström

Layout

Kirsi-Marja Puuras | Najadi

Käännökset | Översättning | Translations

Paul Dillingham
Kielipalvelut (Kielikeskus/Helsingin yliopisto)

Teatterikorkeakoulu

- Teaterhögskolan
- Theatre Academy

Haapaniemenkatu 6 | Aspnäsgatan 6

P.O.Box 163, FIN-00531 Helsinki

tel. +358 0(9) 431 361

fax +358 0(9) 4313 6200

<http://www.teak.fi>

ISSN 1456-0828

Helsinki 2005
Yliopistopaino

Kansi | Pärm | Cover

Mustarastas

Ensi-ilta 9.12.2004

Ohjaus | Johanna Freundlich

Kuva | Nanna Saarhelo

Takakansi | Bakpärm | Back cover

Romeo & Juliet

Premiär 28.4.2004

Regi | Morten Krogh

Bild | Patrik Pesonius

